

Sygn. akt III A Ua 78/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Staśkiewicz
Sędziowie:	SSA Barbara Pauter (spr.) SSA Stanisława Kubica
Protokolant:	Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku W. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek apelacji W. P.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 24 listopada 2011 r. sygn. akt V U 1233/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24.XI.2011 r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy oddalił odwołanie wnioskodawcy W. P. od decyzji ZUS z 21 lipca 2011 r. na podstawie, której odmówiono mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił, że wnioskodawca ur. (...), na dzień 1.I.1999 r. wykazał 29 lat 5 miesięcy i 2 dni okresów składkowych i nieskładkowych i pozostaje w stosunku pracy w (...) Sp. z o.o. w L. od 24.IX.1997 r. do nadal.

Wnioskodawca od 1.VIII.1978 r. do 31.X.1991 r. pracował w (...) Spółka z o.o. R.na stanowisku Kierownika Robót Energetycznych.

Sąd wskazał jakie prace wykonywał wnioskodawca. W okresie od 1.VII.1969 r. do 31.VIII.1977 r. zatrudniony był w (...) jako elektromonter. Scharakteryzowano rodzaj wykonywanych czynności pracowniczych przez wnioskodawcę.

Od dnia 1.XI.1991 r. do 23.IX.1997 r. wnioskodawca pracował w (...) Sp. z o.o. R. na stanowisku specjalisty d/s energetycznych oraz kierownika robót energetycznych. Wskazano jakie prace wykonywał wnioskodawca na tym stanowisku. Od dnia 24.IX.1997 r. do nadal wnioskodawca pracuje w (...) Sp. z o.o. w L..

Decyzją z 21 lipca 2011 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy dochodzonej emerytury, bowiem udowodnił on 1 rok 6 miesięcy i 4 dni pracy w szczególnych warunkach, zamiast wymaganych co najmniej 15 lat takiej pracy oraz nie rozwiązał stosunku pracy.

W oparciu o dokonane ustalenia Sąd uznał odwołanie wnioskodawcy za bezzasadne. Powołał się na przepis art. 184 i art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17.XII.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7.II.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i przytoczył ich treść.

Sąd stwierdził, że wnioskodawca nie spełnia warunków do uzyskania świadczenia, bowiem nie rozwiązał stosunku pracy, wykazał ponad 29 lat 5 miesięcy i 2 dni okresów składkowych.

Sąd powołując się na obowiązujące przepisy i orzeczenia Sądu Najwyższego wskazał, że niedopuszczalne jest dochodzenie ustalenia faktów, których celem jest uzyskanie dowodu do wykorzystania w postępowaniu o świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Skoro wnioskodawca nie rozwiązał stosunku pracy i pozostawał w zatrudnieniu na dzień orzekania, bezprzedmiotowe były rozważania, czy spełnia on pozostałe warunki nabycia prawa do emerytury (wiek, staż ubezpieczeniowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach).

Apelacją powyższy wyrok zaskarżył wnioskodawca zarzucając – zaniechanie oceny materiału dowodowego i błędne przyjęcie, że nie występują przesłanki do przyznania wcześniejszej emerytury wnioskodawcy na podstawie art. 46 w zw. z art. 32 ustawy o FUS.

Wniósł o zmianę wyroku i przyznanie dochodzonego świadczenia lub jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wnioskodawca podniósł, że - jego zdaniem - czym innym jest ustalenie prawa do emerytury, a czym innym skorzystanie z tego prawa. Wnioskodawca może mieć ustalone prawo do emerytury, ale może ono być zawieszona do chwili rozwiązania stosunku pracy. Określone w art. 24 i art. 46 ustawy o FUS warunki dotyczące przyznania emerytury nie określają obowiązku rozwiązania stosunku pracy. Takiego warunku też nie zawiera rozporządzenie Rady Ministrów z 7.II.1983 r. Sąd I instancji winien był dokonać oceny materiału dowodowego (zeznań świadków, świadectw pracy), gdyż miało to wpływ na przyznanie dochodzonego świadczenia. Rozwiązanie stosunku pracy jest przesłanką wtórną i najprostszą, aby to uczynić musi wnioskodawca mieć pewność swojego prawa.

Zdaniem wnioskodawcy - nie było przeszkód prawnych do ustalenia istnienia prawa do emerytury i zawieszenia jej wypłaty do czasu rozwiązania stosunku pracy.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd I instancji prawidłowo rozstrzygnął, zgodnie z obowiązującymi przepisami, o braku podstaw do przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury.

Wnioskodawca, ur. (...), skończył 60 lat (...), jego uprawnienia zatem do świadczenia emerytalnego nie można oceniać w oparciu o przepis art. 46 ustawy z dnia 17.XII.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) – jak zarzuca w apelacji wnioskodawca, bowiem warunki do uzyskania emerytury określone w przepisach ust. 1 art. 46 w zw. z art. 32 należało spełnić do dnia 31.XII.2008 r.

Wnioskodawca we wskazanej dacie nie posiadał wymaganego wieku 60 lat, aby móc ubiegać się o emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wniosek o to świadczenie złożył 27.VI.2011 r., a zatem po ukończeniu 60 lat życia i jego uprawnienia do emerytury można oceniać w oparciu o art. 184 w/w ustawy. Przepis ten, powołany przez Sąd oraz ZUS, stanowi podstawę w oparciu, o którą należy rozstrzygać o prawie wnioskodawcy do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Przepis art. 184 ustawy stanowi, że ubezpieczonym urodzonym po 31.XII.1948 r. (jak wnioskodawca), przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 - (60 lat życia dla mężczyzn, którzy pracowali w szczególnych warunkach co najmniej 15 lat), osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (co najmniej 15 lat) wymaganym w przepisach dotychczasowych (rozporządzenie Rady Ministrów z 7.II.1983 r.) - do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (tj. 25 lat pracy dla mężczyzn)(ust. 1 pkt 1 i 2 art. 184 ustawy).

Emerytura, o której mowa w ust. 1 art. 184 ustawy, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2 art. 184 ustawy). Aby zatem uzyskać prawo do emerytury w oparciu o powołany przepis art. 184 ustawy należy spełnić wszystkie łącznie warunki w nim przewidziane (wiek, staż pracy ogólny – okresy składkowe i nieskładkowe, 15 lat pracy w warunkach szczególnych, nieprzystąpienie do OFE i rozwiązanie stosunku pracy). Przepis mówi o przysługiwaniu emerytury, a więc z braku chociażby jednej z przesłanek w nim wymienionych, emerytura nie przysługuje.

W przypadku wnioskodawcy chodzi właśnie o ustalenie jego prawa do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Oceny tego prawa dokonuje się na podstawie w/w przepisu.

Instytucja zwieszenia prawa do świadczeń (emerytura, renta) została uregulowana w art. 103-106 w zw. z art. 134 w/w ustawy o FUS i nie odnosi się bezpośrednio do wnioskodawcy, który nie ubiegał się o prawo do emerytury w oparciu o przepis art. 27 w/w ustawy o FUS (65 lat życia dla mężczyzn i 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych), tylko z uwagi na wiek (60 lat) dochodził emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, gdzie odrębne przepisy (art. 184 ustawy) regulują do niej prawo. Jeżeli nie uzyskano prawa do emerytury (art. 27 ustawy), to ogólnie należy stwierdzić, że nie ma przedmiotu zawieszenia.

Sąd I instancji trafnie uznał, że skoro wnioskodawca nie spełnił jednego z warunków z art. 184, to prawo do świadczenia mu nie przysługuje, zatem zbędna była ocena materiału dowodowego w odniesieniu do pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach.

Sąd nie dokonuje ustaleń stanu faktycznego w oderwaniu od orzekania o prawie do konkretnego świadczenia. Skoro wnioskodawca nie rozwiązał umowy o pracę, zatem sama ta okoliczność wystarczyła, aby nie przyznać mu emerytury.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji na mocy art. 385 kpc.